

Predstoječe volitve bodo tudi morale poudariti, da je ljudska volja suverena, da je ona prvi suveren v državi, ter da iz nje prihajajo vsa ustavna prava. Ljudstvo bo moralo z glasovnimi kroglicami izjaviti zahtevo: Spoštovanje ljudske volje se mora jasno v ustavi zajamčiti! Ustava se mora tudi v tej smeri jasno in temeljito spremeniti!

Predstoječe volitve bodo združene z velikimi težkocami. Predvsem dela zimski čas mnogo težav ter zahteva veliko žrtev od kandidatov, agitatorjev in volilcev. Zrtvoljubje je prvo, kar je v tem času treba našemu ljudstvu. Gre za sveto slovensko stvar. Zato je treba vsakemu poedincu prinašati žrtve.

Potrebna pa je tudi neustrašenost in odločnost. Na vladi so nasilni politiki, ki bodo znali vsepovsodi uporabiti nasilne in surove elemente. Napram takim elementom mirno kri in odločnost! Našega ljudstva ne bodo prisilili, da bi s pasjo ponižnostjo poljubovalo njihovo šibo ter odebravalo njihovo korupcijo in nepoštenost. Naše ljudstvo bo šlo s prezirom mimo takih elementov ter bo slovensko pravo in slovensko poštenost branilo odločno in pogumno.

Znamenite in pomenljive so tudi besede, ki jih vsebuje proglas širšega bloka. Besede so namenjene širšemu občinstvu: vsem prijateljem narodnega sporazuma v državi. Našle pa so, odnosno bodo našle pazljive čitatelje izven mej naše države. Kulturna Evropa bo iz njih spoznala, kako se v naši državi gazijo najprostejša načela in najnujnejše zahteve parlamentarizma.

V našem parlamentu sta zbrana dva tabora: stranke narodnega sporazuma tvorijo eden tabor, stranke narodne mrznje, korupcije in nasilnosti pa drugi tabor. Prvi tabor predstavlja ogromno večino v parlamentu, drugi pa manjšino. Kljub temu je moral prvi tabor kapitulirati (vdati se) pred drugim. Davidovičeva vlada — vlada sporazuma, zakonitosti, reda in pobiranja korupcije — je morala dati ostavko. Morala je prenehati s svojim prečiščevanjem upravne korupcije in preganjanjem korupcionistov. Državo krmilo je vzel v roke tabor korupcije in nasilništva.

Nasilniki hočejo z nasilstvom dobiti večino pri bodočih volitvah. V to svrhu so razdelili orožje svojim pristašem po različnih pokrajinah. Sam Pašič je letos v Bjelini govoril o krvi, s katero je treba braniti sedanjo državno ureditev.

Vse to ne sme in ne bo preplašilo ljudstva. Ljudstvo bo svoje zaupanje poklonilo samo strankam narodnega sporazuma. Samo v teh strankah ima parlamentarizem svoje zatočišče, samo te stranke bodo čuvala suverenost ljudske volje, ki je vir vseh ustavnih pravic, ter bodo preprečevale vmešavanje neodgovornih činiteljev v svobodno odločevanje narodov.

Vsa ogromna važnost predstoječih volitev je izražena v tej vzporeditvi: zmagala bo 1. ali poštenost ali korupcija, 2. ali bratski sporazum ali medsebojna mrznja in borba, 3. ali postavnost in parlamentarizem ali pa absolutizem in nasilje.

Zmagati pa mora: poštenost, bratski sporazum, ustavnost in parlamentarizem. Zato morajo zmagati stranke bloka! Med Slovenci mora zmagati Slovenska ljudska stranka! Njena zmaga mora biti velika in sijajna!

pa seve niti zmenili se niso za nas nesrečneže! Od česa naj živimo —? Gospod Filander sicer pravi, da se nam ni treba bati gladu, ker je gozd bogat dovolj na najrazličnejših sadežih, pa ne verjamem da bi mogla shajati brez mesa.

Utrujena sem. Pozno je že in spat pojdem. Jutri pa bom nadaljevala svoj dnevnik.

XVII.

Kako je Claytona in njegove ljudi našla francoska križarka.

Par tednov je minilo. Nesrečna družba izgnancev se je počasi navadila na svoj novi položaj.

Kolikor je bilo mogoče, so si udobno uredili kočjo. Z velikim kosom jadra so si jo razdelili v dva dela. V prednjem so stanovali moški, Porter, Filander in Clayton, tam je bila tudi kuhinja, ki jo je oskrbovala Barba. V zadnjem delu je gospodarila Ine z Barbo. Okno je bilo v zadnjem delu, v prednjem sobo je prihajala svetloba skozi vrata, ki so jih puščali odprta, kadar so bili doma.

Iz posušenega listja in trave so si napravili ležišče. Odeje so imeli seboj.

Tudi na džunglo so se polagoma navadili. Izpočetka so si upali le na rob gozda, kmalu pa so se spuščali že globlje v goščavo. Nabirali so jagode, orehe in drugo divje sadje. Divjačine seve niso streljali, ker so imeli le samokres in tudi v njem le tri naboje. Te pa so hranili za skrajno silo.

Profesor Porter je prekoslej hodil razmišljen okoli in ni bilo dneva, da si ne bi bil zašel. Ubogi gospod Filander je shujšal do kosti in kože, toliko skrbi je imel s svojim raztresenim prijateljem, da se mu ni izgubil.

Njihovi strah glede prehrane z mesom se niso uresničili. Vsak dan so našli že navsezgodaj svežo div-

Pravo Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je najboljšo in v uporabi najcenejše milo na svetu. Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“!

Pašič-Pribičevićeva vol Ina vlada.

Pretekli teden v sredo je demokrat Timotijević vrnil kralju poverilnico za sestavo poslovne vlade, ker so radikali na povabilo za vstop v to vlado tako odgovorili, da z njimi ne bi bilo mogoče sodelovati. Kralj je namreč poveril Timotijeviću, naj sestavi tako vlado, ki bo nadaljevala dela v duhu prejšnje Davidovičeve vlade. Radikalni odgovor je temu poverilu ali mandatu v vseh glavnih točkah nasprotoval. Radikali so sicer povdarjali, da so tudi oni vedno gojili bratsko ljubezen v državi SHS, da bi tudi oni hoteli na vladi nadaljevati započeto zakonodajno delo in da bi končno hoteli zakon izvajati proti vsem enako ter da bi se s pomočjo zakona morala zavarovati državna oblast in posebej še vojska proti vsaki žalitvi ali omalovaževanju.

Kako so radikali »gojili bratsko ljubezen«, o tem ni treba govoriti, značilno je pa, da pri vsem tem, kar vedo povedati o svojem sporazumu, niti ne zmislijo na Slovence. Zakonodajno delo v parlamentu, pod katerim se v prvi vrsti razume zakon proti korupciji, invalidski zakon in zakon o poljedelskih kreditih, si radikali tudi predstavljajo čisto po svoje. Zakon proti korupciji so mislili uveljaviti samo v bodoče, da bi ostale vse že izvedene umazanosti in goljufije pokopane in korupcionisti zavarovani, zakon o invalidih in poljedelskih kreditih pa ne bi izvedli sporazumno s prizadetimi, kakor je začela to Davidovičeva vlada, ampak popolno samovoljno in iz vidika strankarske koristi. Kar se tiče zakonitosti in uporabe zakonov, je pa gotovo, da so hoteli po svoji stari navadi cele narode proglašati za protidržavne ter preganjati vse svoje politične nasprotnike. Da bi vse to lažje izvajali, so še staveli kot pogoj in zahtevali deset najvažnejših mest v novi zvezni vladi.

Da takih pogojev Jugoslovanski, demokrati in muslimanski klub niso mogli sprejeti, je jasno in tako je bil poskus Koste Timotijevića končan. V trenutku, ko je Timotijević vrnil vladarju svojo poverilnico, sta nastali od vseh prejšnjih možnosti samo dve: Prva možnost bi bila vlada parlamentarne večine, ki bi z večino od ljudstva izvoljenih zastopnikov lahko delala v splošno korist. Druga možnost bi pa bila volilna vlada s Pašičem in Pribičevićem na čelu. Skupinam, ki v parlamentu ne morejo delati, se po drugih državah le tedaj poveri volilna vlada, če ni nobene druge skupine, ki bi lahko delala v parlamentu. To ni samo običaj, ampak pravo načelo napredno urejenih držav. Z ozirom na to načelo bi se pri nas morala pričakovati izbira in izvedba prve možnosti, to je vlade parlamentarne večine, izbiralo se je pa drugače in v sredo o polnoči smo dobili Pašič-Pribičevićevo vlado, ki bo do konca februarja izvedla volitve, do tedaj pa vladala brez parlamenta.

jačino pred vrati kočje, sočno antilopo, merjasca, razne ptice, da, včasih celo lonec toplega močnika, ki ga je zanje Trzan ukradel v Mbongovi naselbini.

Trzanovo največje veselje je namreč bilo, da je mogel skrbeti za svoje »goste«. Pa kdo ve, če bi se bil toliko trudil zanje, da ni bilo med njimi belega dekleta —. Zdelo se mu je, da je njegov poklic, braniti jo in skrbeti zanjo.

Pa le ponoči si je upal h kočji, ko so belokožci spali. Boječ je bil in plah, prava divja žival pragozda. In vendar ga je tako zelo vleklo k belim ljudem. Posebej še bi bil nad vse rad govoril z belim dekletom, ji povedal, da je on Trzan, da on skrbi zanjo in bo vedno skrbel ter da se ji ni treba ničesar bati —.

Šel bo k njim, tako je sklenil, in govoril z njimi s pomočjo črk, ki se jih je naučil iz knjig in ki so je tudi belokožci razumeli.

In nekega dne se je res osrečil. Belokožcev ni bilo doma, tako je ugotovil iz svojega opazovališča na bližnjem košatem drevesu. Skenil je, da pojde h kočji in počaka nanje. To se mu je, bogvedi zakaj, zdelo najpametneje.

Clayton je tisto jutro že zgodaj odšel na grič severno od zaliva. Tam je pazil dan za dnem in čakal. Pripravil si je visok kup suhega vejčja in listja, da ga užge in z dimom da znamenje, če bi prišla kaka ladja mimo.

Profesor Porter je odkorakal po obrežju na jug, globoko zamišljen, in za njim jo je mahnil gospod Filander, neprestano ga opominjajoč, naj ne gre predaleč, da spet kje ne prideta kakemu levu na pot.

Ine in Barba pa sta šli v gozd nabirati sadje. Ze dolgo se ni nič hudega zgodilo, nobena divja žival se ni prikazala — Trzan je skrbno stražil v bližini kočje! — in ni ju bilo posebno strah.

Dne 27. julija je bila sestavljena Davidovičeva vlada, ki je kot prva razpolagala s pravo parlamentarne večine. Komaj je ta vlada končala najnujnejše priprave za rešitev najpotrebnejših vprašanj države, to je trajnega sporazuma, pobiranja korupcije, uvažanja zakonitosti in rednega upravnega poslovanja, je pa nastopila s 15. oktobrom kriza, ko je vlada na kraljevo željo podala svojo ostavko. Ko je kralj sprejel ostavko Davidovičeve vlade, je pa izrazil željo, naj se politika odstopivše vlade nadaljuje še na širši podlagi, ko bi se k novi vladi pritegnili tudi radikali. Da radikali pod pritiskom znanih korupcionistov niso in ne morejo biti za politiko poštenosti in zakonitosti, kakoršno si je začrtala Davidovičeva vlada parlamentarne večine, je jasno dobrim dvem tretjinam jugoslovanskih državljansko-volilcev. V Beogradu so pa le delali poskus z radikalno stranko v tej smeri in poskus je trajal od 15. oktobra pa do 5. novembra, ko je po dolgih pogajanjih radikalni poslanski klub podal svojo izjavo in svoje predloge, ki naravnost nasprotujejo sporazumu in drugim državnim potrebam.

Nujno važno za vse naše priistaše!

Naša skupščina v Beogradu je danes razpuščena. Dne 8. februarja 1925 bodo nove volitve. Te volitve bodo zgodovinske važnosti za našo državo. Pri teh volitvah se bo odločilo, ali je ljudstvo za sporazum, za red in mir ter poštenost v državi, ali pa je ljudstvo za nerod, korupcijo in nepoštenost. Zato bodo te volitve izredne važnosti.

Naša dolžnost je, da se na te volitve prav dobro pripravimo. Zdej moramo predvsem skrbeti za to, da bodo vsi naši pristaši, ki imajo volilno pravico, vpisani v volilne imenike, in da se izbrišejo vsi tisti, ki nimajo volilne pravice.

Kdo ima volilno pravico?

Volilno pravico za narodno skupščino imajo vsi moški, ki so dne 10. novembra 1924 dovršili 21. leto, ako bivajo že pol leta v občini.

Volilne pravice nimajo:

1. Oni, ki so obsojeni na ječo.
2. Oni, ki so v konkurzu.
3. Oni, ki so pod skrbstvom ali pod kuratelo.
4. Oni, ki so obsojeni na izgubo državljanske časti.

Kdaj se mora reklamirati in kako?

Ako ima kdo volilno pravico, pa je izpuščen iz volilnega imenika, mora najpozneje do 24. novembra t. l. pri občinskem uradu reklamirati, to se pravi, zahtevati, da se ga vpiše v volilni imenik. Reklamaciji mora

V tem je prišel Trzan odnekod iz džungle, prežal nekaj časa na drevesu in se nazadnje odločil, da pojde h kočji čakati.

Spustil se je na tla, premeril travnato ravnico s počasnimi koraki ter se postavil k vratom. Ali se ga bodo prestrašili —? Da bi se ga utegnilo prestrašiti belodekle, ta misel ga je tako vznemirila, da bi bil skoraj opustil svoj načrt o sestanku z belokožci.

Čas je mineval, belih pa ni bilo odnikoder.

Nepotrpežljivost se ga je lotevala. Preganjali si jo dolgečas z ugibanjem, kaj bi vse povedal belemu dekletu, — s pomočjo tistih znakov seve, ki se jih je naučil iz knjig, ker jezika belih ljudi ni razumel.

Povedal ji bo predvsem, da je on Trzan in da je njegova tale hiša, ki v njej stanujejo, povedal ji bo, da je on velik lovec in silen junak, da se nikogar ne boji. Da sme še nadalje stanovati v njegovi hiši, ji bo povedal, in da bo on skrbel zanjo. Najboljšega sadja da ji bo nosil, najsočnejšo divjačino bo naložil zanjo. —

Ali mu bo pač potem dala roko, kakor je videl, da so si podajali roke belokožci —?

Tako je premišljeval in ugibal in sanjal.

Kar udari na njegovo uho oddaljen, obupen krik. Pa še eden in spet eden.

Trzanu je šinilo o živcih kot da ga je udarila električna iskra. Mišice so se mu napele, telo se mu je nagnilo naprej, noga se je pripravila na skok.

Glas je bil Inin. V skrajni napetosti je poslušal.

Pa nobenega klica ni bilo več čuti.

Toda njegovo bistro, vajeno uho je ujelo druge glaso-

sove, topot številnih, urno bežečih korakov.

Ni več poslušal. Kakor strela s tive, tako je planil po trati in izginil v gozd. —

Pa tudi drugi so čuli Inin obupni klic na pomoč. Dalje prihodnjic).